

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2002. III. negyedév

A III. negyedévben az állampapírpiac legszembeűnőbb fejleménye a nem-rezidensek súlyának jelentős emelkedése, illetve a pénzügyi vállalatok részarányának csökkenése volt. A tőzsdei részvények piacán a külföldiek ismét nettó eladók voltak, s velük szemben a nem pénzügyi vállalatok és a háztartások léptek fel viszonylag jelentős részvényvásárlóként. Ezzel együtt, a tőzsdei részvények tulajdonosi megoszlásában számottevő elmozdulások nem történtek.

Állampapírok

Az **állampapírok**¹ állománya piaci értéken 5,2%-kal nőtt 2002 III. negyedévében. Ezt kizárólag az államkötvények állományának jelentős (5,9 százalékos) növekedése okozta, hiszen a kincstárjegyek, illetve az MNB-kötvények piaci értéken számított állománya számottevően (5,9, illetve 52,4 százalékkal) csökkent a negyedév során. Az MNB-kötvények állományának visszaesését a 3 hónapos papírok kibocsátásának szüneteltetése okozza.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke – elsősorban a rövid lejáratú papírok vásárlása miatt – 69,5 milliárd forinttal emelkedett. Részarányuk az állampapírokból ennek hatására 14,3 %-ra nőtt.

A **külföld** (nem-rezidensek) birtokában lévő állomány ismét jelentősen (253,1 milliárd forinttal) emelkedett, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban szeptember végére 20,5 %-ról 23,4 %-ra nőtt.

A **pénzügyi vállalatok** a III. negyedévben 26,5 milliárd forinttal csökkentették állampapír-állományukat, s ennek hatására a szektor állampapírpiaci aránya is 57,7 %-ról 54,4 %-ra esett vissza. Az egyéb monetáris intézmények súlya mérséklődött (2,5 százalékponttal), míg a többi pénzügyi tevékenységet folytató vállalat részesedése lényegesen nem változott.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya a III. negyedév végére 35,7 milliárd forinttal nőtt, így részarányuk is kismértékben (0,3 százalékponttal) emelkedett.

Az **államháztartás** részesedése szeptember végére – az önkormányzatok tulajdonában lévő állampapír-állomány 16,6 milliárd forintos csökkenése hatására – enyhén mérséklődött.

A **háztartásokat segítő non-profit intézmények** a III. negyedévben 3,1 milliárd forinttal növelték az állampapír állományukat, de részesedésük továbbra is 0,5 % körüli.

¹ A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forint kötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen					
	2001			2002		
	II.negyedév	III.negyedév	IV.negyedév	I.negyedév	II.negyedév	III.negyedév
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	6,0	6,2	5,5	5,4	5,4	5,7
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	3,2	3,2	3,1	2,9	2,9	2,8
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	24,4	27,0	25,3	25,5	24,5	22,0
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	9,7	8,6	9,9	9,2	9,5	9,0
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,3	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
Biztosítók, nyugdíjpénztárok (S. 125)	17,3	17,9	18,4	18,8	19,5	19,3
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	56,0	58,2	58,0	57,7	57,7	54,4
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	2,4	2,7	2,2	2,2	2,0	1,7
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	2,5	2,8	2,2	2,3	2,1	1,8
Háztartások (S. 14)	15,5	15,0	14,8	13,6	13,9	14,3
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,5
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	19,2	17,1	18,9	20,4	20,5	23,4
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Statisztika / Módszertani megjegyzések menüpont alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001. júniusától” című dokumentumban található.

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a II. negyedévi 333,6 milliárd forintos csökkenés után – 53,5 milliárd forinttal tovább mérséklődött, s szeptember végén 2747,8 milliárd forintot tett ki. A csökkenést kizárólag a papírok árfolyamesése okozta (aminek kihatása –57,4 milliárd forint volt), amelyet némileg ellensúlyozott, hogy pusztán a tőkeemelések és tőkecsökkentések eredőjeként 3,9 milliárd forinttal nőtt volna a bevezetett mennyiség. (Ez a növekedés jelenik meg a tranzakciók egyenlegeként.)

A **háztartások** részvényvásárlása közel 9 milliárd forinttal meghaladta az eladások értékét, s így megszakadt az a régóta tartó folyamat, amelyet a háztartások részvényeladása jellemzett. Ezzel párhuzamosan azonban a háztartások 2,6 milliárd forint árfolyamvesztését szenvedtek el a tőzsdei részvényeken, így összességében 6,3 milliárd forinttal emelkedett részvényállományuk a III. negyedévben. Szeptember végén a tőzsdei részvények 5,7%-a volt közvetlenül a háztartások tulajdonában (0,3%-kal több, mint három hónappal korábban).

A **külföldi befektetők** (nem–rezidensek) tulajdonában lévő tőzsdei részvények állománya 77 milliárd forinttal csökkent, amelyből 61 milliárd forint az elszűnt árfolyamvesztés. A nem-rezidensek ebben a negyedévben 16 milliárd forint értékben nettó eladók voltak (az előző negyedévben közel 21 milliárd forint értékben). A külföldi befektetők részesedése 1,3 százalékponttal csökkent, s a harmadik negyedév végén 72,1%-ot tett ki.

A **pénzügyi vállalatok** igen kis mértékben (kevesebb mint 1 milliárd forint értékben) nettó vásárlók voltak. (Ezen belül a biztosítók és nyugdíjpénztárok közel 4 milliárd forintos nettó vásárlásával szemben az egyéb pénzügyi közvetítők több mint 3 milliárd forintnyi eladási többlete áll.) A pénzügyi vállalatok minimális árfolyamnyereséget értek el a III. negyedévben, részvényállományuk növekedése még ezzel együtt sem érte el az 1 milliárd forintot. A tőzsdei részvények 6,9%-át tulajdonolták szeptember végén, alig többet mint júniusban.

A **nem pénzügyi vállalatok** ebben a negyedévben is nettó vásárlók voltak (több mint 10 milliárd forint értékben), s emellett jelentős, csaknem 9 milliárd forint árfolyamnyereségük is keletkezett. Ezek együttes hatására a nem pénzügyi vállalatok részesedése 0,8%-kal emelkedett, szeptember végén 6,9%-ot tett ki.

Az **államháztartás** részvényállománya közel 3 milliárd forinttal csökkent, csaknem teljes egészében a papírokon elszűnt árfolyamvesztés hatására. Az államháztartás

részaránya nem változott a negyedév során, a tőzsdei részvények 8,3 %-a volt a tulajdonában szeptember végén.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Tőzsdén jegyzett részvények					
	2001			2002		
	II.negyedév	III.negyedév	IV.negyedév	I.negyedév	II.negyedév	III.negyedév
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	6,4	5,7	6,1	5,4	6,1	6,9
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,5	1,6	1,5	1,8	1,8	2,0
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,5	1,5	1,2	1,1	1,6	1,5
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,3	3,5	3,3	3,1	3,3	3,5
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	6,4	6,8	6,3	5,9	6,8	6,9
Központi kormányzat (S. 1311)	7,5	8,2	7,7	7,4	7,6	7,7
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	8,4	9,0	8,5	8,1	8,3	8,3
Háztartások (S. 14)	6,9	6,6	6,2	5,6	5,4	5,7
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	71,8	71,9	72,9	75,0	73,4	72,1
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a III. negyedévben 0,7 %-kal csökkent. Az egyes tulajdonosi szektorok részesedése az előző negyedévekhez képest csekély mértékben változott. A nem pénzügyi vállalatok arányának kismértékű csökkenésével a háztartások súlyának enyhe növekedése áll szemben.

Főbb tulajdonosi szektorok tulajdonában lévő befektetési jegyek nettó eszközértékének a megoszlása (negyedév végi állományi adatok)

	Befektetési jegyek					
	2001			2002		
	II.negyedév	III.negyedév	IV.negyedév	I.negyedév	II.negyedév	III.negyedév
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	6,2	7,8	7,7	7,7	7,8	7,0
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	2,0	2,2	2,1	2,6	2,9	2,6
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,0	1,0	1,0	0,6	1,3	1,1
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	2,8	2,8	2,5	5,0	4,8	4,9
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	5,9	6,0	5,7	8,3	9,2	8,9
Központi kormányzat (S. 1311)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	2,6	3,1	2,3	3,0	2,6	2,6
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	2,7	3,3	2,4	3,2	2,7	2,8
Háztartások (S. 14)	83,0	80,5	81,9	78,6	78,1	78,8
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	2,0	1,9	1,7	1,8	1,5	1,5
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	0,1	0,5	0,5	0,5	0,6	1,1
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY